

1986

İHD

TİHV

ŞIRNAK - SİLOPİ OLAYLARI

İNCELEME RAPORU

12 Ağustos 2015

ŞIRNAK'IN SİLOPİ İLÇESİNDE ÇIKAN OLAYLARDA MEYDANA GELEN ÖLÜM VE YARALANMALARA İLİŞKİN İNCELEME RAPORU

OLAY

07.08.2015 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde, polisin ev baskınlarına karşı Başak Mahallesi'ndeki sokaklarda hendek kazılmasına güvenlik güçlerinin müdahale etmesi üzerine çıkan gerginlik çatışmaya dönüşmüş; yaşanan olaylar sonucunda, 1 polis memuru ve 3 sivil yurttaş yaşamını yitirmiştir.

HEYETİN OLUŞUMU

Olaylarda güvenlik güçlerinin sivil yurttaşlara yönelik silahlı müdahalede bulunduğu, müdahale sırasında mahallede bulunan yurttaşların evlerinin kurşunlandığı ve yakılmaya çalışıldığı, güvenlik güçlerinin silahlarından çıkan kurşunlarla sivil yurttaşların yaşamını yitirdiği ve yaralandıkları, yaralı yurttaşların hastanede darp ve tehdit edildiği, gözaltına alınan yurttaşların ise gözaltına alındıktan sonra işkence ve kötü muamelede bulunduğu iddia edilmiştir.

Şırnak'ın Silopi ilçesinde meydana gelen olayların nedenleri, oluşumu ve olaylarda meydana gelen ölüm ve yaralanma vakaları, aynı olaylarda güvenlik güçlerinin yurttaşlara yönelik silahlı müdahale ve işkence, kötü muamele iddialarını yerinde tespit etmek amacıyla; **İnsan Hakları Derneği (İHD)** ve **Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Diyarbakır Temsilciliği** tarafından geniş bir heyet oluşturulmuş ve heyet, 9 Ağustos tarihinde olayların yaşandığı bölgeye giderek incelemelerde bulunmuş, görgü tanıkları, mahalle sakinleri ve mağdurlarla görüşmüştür. Ayrıca heyetin oluşumundan önce, olayların yaşandığı 7 Ağustos tarihinden itibaren İHD Şırnak Şube Yöneticileri, olaylar ile ilgili gelişim sürecini takip etmiş, tespit ve gözlemlerde bulunmuştur.

Heyette yer alanlar;

- *İHD MYK Üyesi ve Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölge Temsilcisi **Abdusselam İnceören**
- *İHD MYK Üyesi **Vetha Aydın**
- *İHD MYK Üyesi ve Diyarbakır Şube Yönetim Kurulu Üyesi **Av Muhterem Süren**
- *İHD MYK Üyesi **Büşra Demir**
- *İHD Şırnak Şube Başkanı **Av Emirhan Uysal**
- *İHD Şırnak Şube Üyesi **Av Zozan Açar**
- *İHD Şırnak Şube Üyesi **Av Fazilet Arserim**
- *TİHV Diyarbakır Çalışanı **Murat Aba**

HEYET İNCELEMESİ ÖNCESİ İLK TESPİTLER

İHD Şırnak Şube Başkanı Emirhan Uysal, olayın gerçekleştiği 7 Ağustos tarihinden itibaren yaşanan olayları takip etmiştir. Uysal;

“07.08.2015 tarihinde yaşanan olaylara ilişkin haber alınması üzerine, ilk olarak Şırnak Devlet Hastanesine gittim. Burada 1 yaralı olduğunu tespit ettim. Silopi’de gözaltına alınmaların ve gözaltına alınanların işkence ve kötü muamele gördüklerine dair aldığım haberler üzerine Silopi Devlet Hastanesine gittim. Hastane yolunda iken, 4 yaralının daha Şırnak Devlet Hastanesine götürüldüğü bilgisi aldım. Bunun üzerine şube yöneticisi

ŞIRNAK'IN SİLOPİ İLÇESİNDE ÇIKAN OLAYLARDA MEYDANA GELEN ÖLÜM VE YARALANMALARA İLİŞKİN İNCELEME RAPORU

arkadaşlarımı arayarak ve hastaneye yönlendirerek, yaralıların durumunun takip edilmesini sağladım.

7 Ağustos'ta yaralıların taşındığı Silopi Devlet Hastanesinde, 15'in üzerinde zırhlı araç bulunmaktaydı. Hastane girişlerinin kapatılmıştı ve ben avukat kimliği göstererek giriş yapabildim. Hastaneye giren herkes aranıyordu ve kimlik tespitine tabi tutuluyordu. Hastaneye giriş yapmak isteyen bir ambulans durdurularak, ambulansın içersinde arama yapıldı. Hastane bahçesinde ellerinde silah ve çelik yelekli sivil giyimli kişilerin bulunduğu 30 yakın kişi mevcuttu. Hastane acil bölümünde ise silahlı ve çelik yelekli 10'un üzerinde polisin bulunuyordu.” beyanlarında bulundu.

Uysal gözlemlerine dair ayrıca,

Hastanede bulunan polislerin çevrede bulunan yurttaşlara yönelik tahrik seviyesinde sinkaflı küfürler ettikleri ve bu nedenle gerginlik ve arbedelerin yaşandığını,

Polislerin hastanedeki güvenlik kameralarının kayıtlarını silmeye çalıştıklarını, Özel Güvenlik Mensuplarının ise bu duruma müdahale ettiklerini, yine bu konuda Av. Zozan Açar ile birlikte görüştüğü hastane yönetiminden güvenlik kameralarının korunması için girişimde bulunulduğunu,

İHD Şırnak Şubesi ve Şırnak barosu üyelerinin, Başsavcılıkla görüşme yapılarak yaşanan olaylara ilişkin (*Gözaltında işkence, hastane güvenlik kameraları kayıtlarının silinmesi, polisin rastgele etrafa ateş etmesi... vs*) gerekli önlemlerin alınması ve gerekli soruşturmanın yapılması için ihbarda bulunulduğunu,

Savcılıkla ile yapılan görüşmenin ardından gözaltına alınan yurttaşlarla (*Metin Sönmez, Emin Bayar, Mesut Asan, Yakup Yakaomar, Bereket Armağan, Hamit Algur, Abdullah Armağan, Reşit Reyhan*) görüşüldüğünü ve görüşmelerin tutanağının tutulduğunu,

Şırnak Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan yaralıların odalarının kapılarında polislerin bekleyip, yaralıları gözetim altında tuttuklarını belirtmiştir.

HEYETİN OLAY YERİ İNCELEMESİ SIRASINDA YAPTIĞI GÖRÜŞMELER

Hüseyin Aşula - (Yanan evin sahibi)

“Bu ev benim. Eşim ve 10 çocuğumla birlikte evde yatıyorduk. Bir anda silah sesleri gelmeye başladı. Evimizin karşısındaki alt katında komşumuzun oturduğu üst katı ise inşaat halindeki binanın kapısı “koçbaşı” ile kırılarak bir keskin nişancı dama çıktı ve oradan etrafa ve bizim evimize ateş ediyordu. Oradan atılan ateş fişeginin evimize isabet etmesi sonucu, evimiz alev alıp yanmaya başladı. İlk başta yandaki kardeşimin evine kaçtık. Orayı da hedef aldılar. Bunun üzerine arkadan, diğer sokağa kaçtık.”

Mehed Aşula - (Hüseyin Aşula'nın eşi)

“Sabah 05.00'te olaylar çıktı. Ekmek yapacaktım. Her zamanki gibi gaz bombaları ve çocuklardır diye düşündüm. Çocuklar da içeride klimanın önünde yatıyorlardı. Aniden evin yanmaya başladığını görünce, yan taraftaki kayınımın evine gittik. Oraya da ateş edilmeye

ŞIRNAK'IN SİLOPİ İLÇESİNDE ÇIKAN OLAYLARDA MEYDANA GELEN ÖLÜM VE YARALANMALARA İLİŞKİN İNCELEME RAPORU

başlandı. Daha sonra arka taraftan, diğer sokağa kaçtık. 2 saat sonra eve dönüp yangını söndürmeye çalıştık. Karşıda duran polisler beni çağırdı, 'gel' dediler. "Seni öldürürüz" dediler. Ben koşarak kaçtım. Küçüğü 2 yaşında olan toplam 10 çocuğum var. Evde yaralanan kimse olmadı. Karşıdaki evden, bizim eve ateş ediliyordu."

Hediye Tanrıkulu - (Ev sahibi)

"Eşim hastanede yatıyor. Sabah erkenden silah sesleri geldi. O kadar ses ve gürültü vardı ki, evimiz sarsılmaya başladı. Sizin de gördüğünüz gibi evde çatlaklar meydana geldi, banyo ve mutfaktaki tüm fayanslar döküldü"

Behçet Yiğit (Zap Market Adlı Dükkanın sahibi)

"Evin içinde 2 boş kovan bulduk. Polisler içeri girmiş, biz üst katta kalıyorduk. Burayı taradılar. Kapıyı açamadıkları için, yukarıya çıkamadılar. Dükkâna ve bu odaya girdiler. Her tarafı silahlarla taradılar. Yukarı çıkamadılar, kapıyı çok zorladılar silahlarla ateş ettiler. Ancak açılmayınca vazgeçtiler"

OLAYLARDA YAŞAMINI YİTİRENLER

YAŞAMINI YİTİRENLER

- 1- Mehmet Hıdır Tanboğa (17 yaşında)
- 2- Hamdin Ulaş (58 yaşında)
- 3- Kamuran Bilin (27 yaşında)
- 4- Mumammet Onur Demir (24 yaşında Polis memuru)

OLAYLAR SIRASINDA YARALANANLAR

Şırnak Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan yaralılar

- 1- Celal Kanat
- 2- Engin Armağan
- 3- Osman Tankan
- 4- Hasan Aşula
- 5- Nahide Aşula

Engin Armağan (36 yaşında)

Evinde bulunduğu sırada dışarıdan açılan ateş sonucu isabet eden mermi ile baldırından yaralandı. Hastaneye kaldırıldığında hastane kapısında polislerce darp edildi.

Nahide Aşula (13 yaşında)

Evinde bulunduğu sırada dışarıdan açılan ateş sonucu, sağ kulağına ve sırtına isabet eden mermilerle yaralandı.

**ŞIRNAK'IN SİLOPİ İLÇESİNDE ÇIKAN OLAYLARDA MEYDANA GELEN
ÖLÜM VE YARALANMALARA İLİŞKİN İNCELEME RAPORU**

Hasan Aşula (23 yaşında)

Silopi de hastanede stajyer öğrenci olarak çalışan Hasan Aşula, sabah işe gitmek için evden çıkıyor. Telefonunu evde unutması üzerine eve geri dönüyor. Kardeşi Nahide Aşula'dan telefonunu alırken, sağ bacağından vuruluyor. Hastaneye kaldırıldığında, silahın kabzasıyla başına vurulması suretiyle darp edildi. "Hepiniz teröristsiniz, kökünüzü kazıyacağız" şeklinde hakaretlere maruz kalıyor.

Celal Kanat, (50 Yaşında) Sol karın bölgesinden ateşli silah ile yaralanma.

"Sabah erken uyandım. Mahallede kadın-çocuk sesleri ve yoğun bir kalabalık vardı. Sokaklarda zırhlı araçlar vardı. Mahallenin bir tarafında evlerden dumanlar yükseliyordu. Dışarı çıktım, evimin yanındaki elektrik trafosuna ateş açılmıştı. Trafonun yanmasıyla birlikte yanındaki ev de yanmaya başladı. Karşı sokakta zırhlı araçlar duruyordu. Yanan evi söndürmeye yeltendiysek de, karşıda bekleyen zırhlı araçlar ateş ettikleri için yangını söndürmeye gidemiyorduk. Hamdin Ulaş ateşi söndürmeye gittiği sırada vuruldu, sonra onu alıp araca bindirdik. Hastanenin acil kapısına vardığımızda zırhlı bir araç gelip aracımızın ön kısmına vurarak bizi durdurdu. Zırhlı araçtan inen polisler bize doğru gelip kapıyı açtılar. Hamdin'nin başı bacağımin üzerinde, yaralı yatıyordu. Emin Bayar da diğer yanımdaydı. İlk önce bir tekmeyle bana vurdular, daha sonra kapıyı kapatıp silahla taramaya başladılar. Durun, sivildir, yaralıdır dediğim halde durmadılar. Sonra Emin ve sürücü olan Metin'i arabadan dışarı çıkartıp diğer tarafa ittiler ve kırık olan camdan Hamdin'e iki-üç el ateş ettiler. Daha sonra bana yönelik de ateş ettiler. Beni sedyeye bindirdiklerini hatırlıyorum, acilde polislerin etrafa silah sıkması, bağıırıp çağırarak silah sıkmaları esnasında kendime geldim. O arada milletvekilleri geldi, onların yardımıyla beni Şırnak Devlet Hastanesine sevk ettiler. Sol karın bölgemden silahla yaralandım. Burada yardımcı personelden herhangi bir sorun yaşamadık, ancak Doktorumun yaklaşımları kabul edilemeyecek düzeydeydi. Öyle ki yaram halen kanamaktayken beni taburcu ederek Silopi'de olaylar sürmekteyken göndermek istedi. Biz ısrarla karşı çıktığımız için beni taburcu etmediler. Zaten kayıtlardan da açıkça anlaşılır."

Osman Tankan (48 Yaşında) Silahla yaralanma, sağ koldan ameliyat olmuş sinir damarlarında yırtılma.

"Silopi belediyesinde temizlik birim amiri olarak çalışıyorum. Sabah 07:00 'da işe gitmek için uyandım. Her taraftan silah sesleri geliyordu. Kapının önünde aniden koluma bir mermi isabet etti. O arada bayılmışım. Birileri beni alıp hastaneye götürmüş. O gün yaşananlar vahşetti. Rastgele ateş ediyorlardı. İlk önce Silopi Devlet Hastanesine götürüldüm. Oradan beni Şırnak Devlet Hastanesine götürdüler. Burada herhangi bir sıkıntıyla karşılaşmadım. Kapıda devamlı sivil polisler beklemekte. Diğer arkadaşlarımız taburcu oldu. Taburcu olanlar Emniyette ifadeleri alındıktan sonra Silopi'de serbest bırakılıyorlar."

Resmi makamlarca yapılan açıklamalarda 2'si polis olmak üzere toplam 7 kişinin yaralandığı belirtilmiştir.

GÖZALTINA ALINANLAR

Gözaltına alınan yurttaşların, **Metin Sönmez, Emin Bayar, Mesut Asan, Yakup Yakaomar, Bereket Armağan, Hamit Algur, Abdullah Armağan, Reşit Reyhan** isimli yurttaşlar olduğu öğrenilmiştir.

Gözaltına Alınan Yurttaşlarla Emniyet Müdürlüğünde Gerçekleştirilen Görüşmelerde Alınan Beyanlar

Behçet Armağan

07.08.2015 - Saat:18.35

“ Beni Başak mahallesinde darp ettiler. Nezarethaneye gelene kadar bu darp olayı sürdü.”

Reşit Reyhan

07.08.2015

“Hastanede evdeydik. Çocukları aşağıya götürmeye çalıştım. Kardeşim Bengin'i evde vurdular. Kardeşimi hastaneye götürdük. Aracımız hastane kapısında polislerce tarandı. Araçtan indirip darp ettiler. Silah kabzalarıyla araba içerisinde ve emniyet nezaretine kadar darp etiller.”

Hamit Algur

07.08.2015

“Başak mahallesinde oturuyorum. Silah sesleriyle uyandık. Patlama sesleri, kadın çığlıkları. Dışarıda komşu kadın yardım istiyordu. Bir genç vurulmuştu. Polisler 'Yaralıyı bırakıp gidin' dedi. Daha sonra yaralıları aldık. Bir araç alıp hastaneye gittik. Hastane önünde durdurulup darp edildik, araçta darp edildik, gözaltında darp edildik, otobüsten indirilirken darp edildik, nezarete darp yoktu. Omuzumda çıkık var.”

Abdullah Armağan

07.08.2015

“Coplarla başımı 4-5 yerden kırdılar. Üzerimdeki kanların hepsi benim, hastaneye götürülmedik. Yaralıları hastaneye götürdüğümüzde, bizi zapt edip hastane önünde gözaltına aldılar. Yaralıyı hastaneye götürürken hastane girişinde gözaltına alındım. Emniyete götürülene kadar araba içerisinde darp edildim. Sol el ve kolda derisinde yaralanmalar var.”

GÖZALTINDA İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

Yakup YAKAOMAR – (Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele Mağduru)

Heyetimizin görüştüğü Yakup Yakaomar, yaralıları hastaneye taşıdığı sırada gözaltına alınmış, gözaltına işkence ve kötü muamele görmüş, ardından da 08.08.2015 tarihinde serbest bırakılmıştır. Kendisiyle yaptığımız görüşmede;

“Yaralıyı arabaya bindirip, polislerin yanına gittik. Yaralı (Hasan Aşula) halamın oğludur. Polislerden izin aldık, onlar 'yere koyun' dediler. Yere koyduk, baktılar, sonra 'siz götürün'

dediler. Bir araç çağırdık. Onu hastaneye götürdük. Hasan ve Nahide de yaralı idiler. Onları da arabaya bindirip götürdük. Hastanenin önüne vardık, bir sürü polis de vardı. Aracın etrafını sardılar. Bizi indirdiler. Araba içersinde bulunan yaralılara tekme tokat vurdular. Bizi dışarı çıkarıp, yüz üstü yatırdılar. Bizi dövmeye başladılar. Hakaret ve küfür etmeye başladılar. Başımıza, sırtımıza basıp vuruyorlardı. Sonra 9 kişiyi bir koltuğa sıkıştırdılar. Bizleri üst üste arabaya bindirdiler. 2 kişi sırtımın üzerinde, öylece karakola götürüldük. Emniyetin girişin de birisi 'burada kamera var' onları burada dövmeyin dedi. Orayı geçtikten sonra, bir sürü kişi hazır vaziyette bizi bekliyordu. Hepsini tekme tokat, yangın söndürme tüpü, silahla bizi döve döve koridora götürdüler. Koridorda, ellerimiz arkadan kelepçeli bir vaziyette diz üstü oturtular. Her gelen bizi dövüp hakaret ediyordu. 'Sizler Ermenisiniz' diyorlardı. Daha sonra bizi aşağıdaki bodruma indirdiler. Merdivenin aşağısında da her gelen giden polis, burada da bizi dövüyordu. Daha sonra doktora götürdüler. Doktoru emniyette getirmişlerdi. Doktor sadece 'Nasılınız' dedi. Biz de korkudan 'İyiyiz' dedik. Daha sonra bizi hücreye aldılar. Bir süre sonra avukatlar geldi. Onlar gelince biraz rahatladık. O zamana kadar bizi öldürmekle tehdit ediyorlardı. 'Sizi öldürüp olay yerine atarız' diyorlardı. Benim hiç suçum yoktu. Yaralı olan halamın oğlu idi. Bir insan olarak, yaralı olan birisini doktora götürdüm. Dün akşam ifadeler alındı. Ancak ben emniyette ifade vermedim. Bazı arkadaşlar verdi. 10 sayfa bir dosya koydular. 'İmzalayın' dediler, bizde okumadan imzalamayacağımızı söyledik, onlarda 'uzun sürer' dediler. Daha sonra imzadan imtina ederek imza attık. Bizi serbest bıraktılar. Hâkimliğe, 15 günde bir imza atmaya gideceğiz. O kadar zor bir durumdaydık ki, kimsenin emniyetin önüne gelip beni karşılamasını istemiyorduk, onları da alırlar, bir şey söylerler diye. Bırakılırsam, koşarak ablamın evine gidip kalmayı bile planladım. Hastane önünde ve emniyette maruz kaldığım kötü muamele-işkence tehdit ve hakaretlerin hepsini savcılıkta anlattım, davacı olduğumu söyledim." şeklinde beyanda bulunmuştur.

Mesut Aslan – (Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele Mağduru)

Heyetimizin görüştüğü Mesut Aslan, yaralıları hastaneye taşıdığı sırada darp edilerek gözaltına alınmış, gözaltına işkence ve kötü muameleye maruz kalmış, 08.08.2015 tarihinde serbest bırakılmıştır. Kendisiyle yaptığımız görüşmede;

"Sabah erken Zap (başak) mahallesinde olaylar çıktı. Bende sabah işe gitmek üzere evden çıktım. Önüme bir kalabalık geldi. Arabamı istediler. Bende korkudan vermedim. Sonra oraya baktım, orada yaralı olduğumu gördüm. Bende yaralıları alıp hastaneye götürdüm. Hastane önünde arabamız durduruldu. Bizleri arabadan dışarı çıkardılar. Bizleri yüz üstü yatırdılar. Anons edip 'Sultan gelsin' dediler. Ne olduğunu bilmiyorduk. Bir anda zırlı bir araç geldi. 9 kişiydik, hepimizi arkadaki koltuğa üst üste attılar. Arabada dövmeye başladılar. Bizi emniyette götürdüler. Girişte birisi 'arkadaşlar burada kamera var kimse bir şey yapmasın' dedi. Kamerayı geçtikten sonra polisler sıraya dizilmişlerdi. Bizi bekliyorlardı. Sırayla tekme-tokat, yangın söndürme cihazı ve silah dipçikleriyle vurmaya başladılar. Bizleri döve döve yere yatırdılar. Başıma vurulan bir şeyle, ben kendimden geçtim. Bir sürü kan aktı, arkadaşlarımın hepsi de aynı işkenceye maruz kaldı. Ayak bileğime silahın namlusuyla bastılar. Gördüğünüz gibi halen yarası mevcuttur. Emniyetin içinde bizi yüzükoyun yatırıp 'sürünün' dediler. Merdivenlerden sürünerek, bizi bodrum katına indirdiler. Orada da bizleri yarım saat dövdüler. Daha sonra bizi nezarethaneye koydular. Bizi hastaneye götürmediler. Doktoru oraya getirdiler. Silah dipçiği, yangın söndürme tüpü, tekme-tokat yani ne buldularsa, onunla dövüyorlardı. Aşağıda burnum kırıldı. Kan akıyordu. Doktor istedim 'Yok'

dediler. Yarım saat sonra bir doktor getirdiler. Elinde sadece kalemi vardı. Hazır olan adli tıp raporu kâğıtları masanın üstündeydi, onları doldurup imzaladı o kadar. Sizi öldürmedik sağ bıraktık, dışarı çıkın, artık size ne oluyorsa umurumda değil muamelesi yapıyorlardı. Çıktıktan sonra polisten bir peçete istedim. Kan durmuyordu çünkü. Polis bir peçete verdi. Onu yaranın üstüne koydum. Peçeteyi yaranın içe soktum ve kanı öyle durdurdum. Daha sonra adliyeye gittik. İfademiz alındı. Maruz kaldığımız uygulamalar üzerine şikâyetçi olduk. Yaşadıklarımızın hepsini savcılıkta anlattık. Kıyafetlerimizin hepsini aldılar. Kıyafetlerimin hepsi kan içindeydi, kıyafetlerim de iş kıyafetleriydi. Serbest bırakıldıktan sonra hastaneye gidip pansuman yaptım, ayrıca raporda aldım.” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Metin Sönmez – (Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele Mağduru)

Heyetimizin görüştüğü Metin Sönmez, yaralıları hastaneye taşıdığı sırada darp edilerek gözaltına alınmış. Kendisiyle yaptığımız görüşmede;

“Sabah erken silah ve kalabalık bir sesle uyandım. Yaşlı birisinin yerde yaralı olduğunu gördüm. Onu arabaya alıp hastaneye götürdük. Hastane girişinde polisler, araca saldırmaya başladı. Bir şey demeden aracı silahlarla taradılar. Bizi arabadan indirip dövmeğe başladılar. Arabanın lastiğini patlattılar. Orada bizlere işkence yapıldı. Daha sonra bizi emniyette götürdüler. Orada da bize işkence yapıldı. Hakaret ve küfürlere maruz kaldık. ‘Sizler Ermenisiniz’ dediler. Ben insanlık için yaralıyı hastaneye getirdim. O saatte kimi hastaneye götürseydim, aynı işkenceye ve saldırıya maruz kalacaktık. Emniyette bizi sabit tuttular, teprenmemize izin vermediler. Eller arkada bağlı bir şekilde tutular. Bir ara lavaboya gidince boynumu ovalamaya çalıştım ancak polisler, bu hareketim üzerine beni dövmeğe başladılar” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Emin Bayar – (Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele Mağduru)

Heyetimizin görüştüğü Emine Bayar, yaralıları hastaneye taşıdığı sırada darp edilerek gözaltına alınmıştır. Kendisiyle yaptığımız görüşmede;

“Sabah 07:00 dan akşama kadar bize işkence yapmaya devam ettiler. Her gelen bizi dövüyordu. Ellerimiz kelepçeliydi. Başımızı duvarlara vurup durdular. Kaburgalarım kırıldı. Emniyetin 2. Katında, ifademizin alındığı yerde bizi dövdüler. Ben bayıldım birisi ‘onları bana getirin’ dedi. ‘Onları öldürür sonra da olay yerine atarız’ diyorlardı. Yaralı olanı insanlık için götürdük, ancak polislerin saldırısına maruz kaldık. Silahı üzerimize sıktılar. Yaralı olana araçta silah sıkıldı ve orada öldürüldü. Arabada olan Celalettin Kanat’ı da yaraladılar. O da şimdi Şırnak devlet hastanesinde yattıyor. Onun da durumu ağır. Polisler yaralı olana silah sıkmasaydı, yaşamını yitirmezdi. Polis onu bilerek öldürdü. Arabanın kapısını açıp arabanın içinde ona silah sıktılar. Avukatlar gözaltında bize ulaşmamış olsalardı, kesinlikle bizi de öldüreceklerdi. İşkence yapanları görürsem tanırım, zaten bizi döveni çok iyi tanıyorum. Sultan lakaplıdır, uzun boylu, zayıf, yuvarlak yüzlü, beyaz sakalı, saçları dökülmüş. Hastaneden infaz edileni gördük, ama kimin vurduğunu görmedik, polisler silahla taradığı için bizde şoka girdik. Polis sayısı çok olduğu için kimin vurduğunu bilmiyoruz. Ancak kamera görüntülerine bakılırsa, kimin vurduğu ve bizlere yapılan işkenceyi görürsünüz” şeklinde beyanda bulunmuştur.

HEYETİN TESPİT VE KANAATLERİ

- 1- Heyetimiz, olayın yaşandığı Başak Mahallesinde halen hendeklerin kazılı olduğunu mahallede giriş-çıkış ve iç kısımlarda barikatların kurulu olduğunu tespit etmiştir.
- 2- Heyetimiz, mahallede bulunan evlerin büyük bir bölümüne kurşun isabet ettiğini tespit etmiştir.
- 3- Heyetimizce, olaylar sırasında, güvenlik güçlerinin gerçekleştirdiği operasyon kapsamında, operasyon düzenlenen mahallenin çevresine keskin nişancıların konuşlandırıldığı ve olaylar sırasında keskin nişancılar tarafından evlerin ve yurttaşların hedef alındığını ve keskin nişancıardan korunmak amacıyla sokak başlarına branda, çarşaf, battaniye v.b. bezlerin asılması suretiyle görüş alanının kapatıldığı tespit edilmiştir.
- 4- Heyetimiz, 1 zırhlı kepçenin tamamen yandığını ve kullanılamaz hale geldiğini ve halihazırda olay mahallinde olduğunu tespit etmiştir.
- 5- Heyetimiz, mahalle içerisindeki bir trafonun patlamış olduğunu, bu patlamadan kaynaklı bir evin yandığını, bazı elektrik direklerinin devrildiğini, elektrik kablolarının kopmuş vaziyette olduğunu, bu nedenle elektriklerin kesik olduğunu yine kazılan hendek ve patlamalardan kaynaklı su borularının da zarar gördüğünü ve suların akmadığını tespit etmiştir.
- 6- Heyetimizce yapılan gözlem ve tespit, mahalle içerisinde Hüseyin Aşula isimli yurttaşa ait olan ve olaylar sırasında yanan ev ile ilgili tespit çalışmalarında evin, çatıdan merdiven boşluğuna doğru güvenlik güçlerince açılan ateş sonucu yandığını tespit etmiştir.
- 7- Heyetimiz, mahalle içersinde Hediye Tanrıku isimli yurttaşa ait olan ve olaylar sırasında hasar gören ev ile ilgili tespit çalışmalarında evin, çatışma ve patlama sesleri nedeniyle hasar gördüğünü, evin banyo ve mutfak bölümleri başta olmak üzere fayansların döküldüğü, evin değişik kısımlarında çatlakların oluştuğunu tespit etmiştir.
- 8- Heyetimiz bir evin klimalarının hedef gözetilerek kurşunlandığını ve tahrip edildiğini tespit etmiştir.
- 9- Heyet, mahalle içerisinde Zap isimli marketin üst katında bulunan bir evin büyük bir bölümünde mermi izleri olduğunu, alt katta bulunan markette de mermilerin isabet ettiği kutular ile kırılan camların olduğunu tespit etmiştir.
- 10- Heyetimiz olaylar sırasında yaralanan yurttaşları hastaneye taşıyan yurttaşların, hastane önünde güvenlik güçlerinin şiddetine maruz kaldıklarını ve gözaltına alındıklarını tespit etmiştir.
- 11- Heyetimiz, İHD Şırnak Şubemiz ve Şırnak Barosu avukatlarının, Savcılık ile yapılan görüşmelerin ardından, gözaltına alınan yurttaşlarla görüştüğü bilgisini edinmiştir.

**ŞIRNAK'IN SİLOPİ İLÇESİNDE ÇIKAN OLAYLARDA MEYDANA GELEN
ÖLÜM VE YARALANMALARA İLİŞKİN İNCELEME RAPORU**

- 12- Gözaltına alınan yurttaşların hastane önünde, gözaltı birimlerine sevk edildiği sırada ve gözaltı birimlerinde, güvenlik güçleri tarafından darp edildiği, işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı tespit edilmiştir.
- 13- Olaylarda güvenlik güçlerinin sivil yurttaşlara karşı ateşli silahlar kullandıkları ve yurttaşların çeşitli bölgelerinden kurşunlanarak yaralandıkları tespit edilmiştir.
- 14- Güvenlik güçlerinin yaralanan yurttaşların hastanelere taşınması sırasında, yaralı yurttaşlara ve yaralıları taşıyan yurttaşlara silahlı ve fiziksel saldırılarda bulunduğu, darp ettiği, işkence ve kötü muamelede bulunduğu, ardından da yurttaşların yaka paça gözaltına aldığı tespit edilmiştir.
- 15- Heyetimiz, görgü tanıkları ve görüşülen yaralıların beyanlarına göre, güvenlik güçlerinin hastane önünde araç içerisinde taşınan 50 yaşındaki Hamdin ULAŞ'ı polisin yargısız bir şekilde infaz ettiği ve yaşam hakkının ihlal edildiği yönünde kuvvetli bir kanaat içerisindeyiz.
- 16- Güvenlik güçlerinin, hastane önünde konuşlandıkları, hastane giriş ve çıkışlarını gözetim altına aldıkları, hastaların tedavilerini engelleyici tutumlar sergilediği tespit edilmiştir.
- 17- Yurttaşların güvenlik güçlerinin ev baskınları sonucu oluşan rahatsızlığı çeşitli protesto şekilleri ile dile getirdiği, ancak yerel resmi birimlerde bunun karşılık bulmadığı ve güvenlik güçlerinin sert yönelimlerine maruz kaldığı tespit edilmiştir.
- 18- Şırnak'ın Silopi ilçesinde yurttaşların evlerine yönelik polis tarafından, zamansız ve sık bir şekilde baskınlar düzenlendiği, bu baskınlarda yurttaşlara kötü muamelede bulunduğu, baskınlar sonucu haksız gözaltı ve tutuklamaların olduğu ve bu durumun Silopi halkında rahatsızlık oluşturduğu, Silopi halkının yaşanan olaylar nedeniyle gergin ve tedirgin olduğu hatta bir kısım yurttaşın evlerini terk edip yakınlarının yanına yerleştiği gözlemlenmiştir.
- 19- Heyetimizce, olay günü, mahallede açılan hendeklerin kapatılması suretiyle güvenlik güçleri tarafından geniş bir operasyon planlandığı, planlanan operasyonda çatışma olasılığının dikkate alındığı, ancak operasyonun gerçekleştiği alanın sivil bir yerleşim yeri olarak dikkate alınmadığı, mahalle olan yerleşim yerinde sivil yurttaşların can ve mal güvenliklerinin tehlikeye atıldığı ve hedef alındığı tespit edilmiştir.
- 20- Heyetimiz, başlayan çatışmalı süreç ile birlikte Kürdistan'da yeni bir konseptin devreye sokulduğu, güvenlik güçlerinin Silopi'de yaşattığı hak ihlallerinin de bu konseptten ayrı olmadığı kanaatindeyiz.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

- 1- Heyetimiz sivilleri hedef alan ve yaşam hakkı ihlali başta olmak üzere ağır insan hakları ihlaline neden olan saldırıları kınamaktadır. Olayların bütün boyutları ile açığa çıkartılması amacıyla etkin bir soruşturma başlatılmasını talep etmektedir.
- 2- Özellikle yargısız infaz iddialarına ilişkin olarak Silopi Devlet Hastanesinin güvenlik kamera kayıtlarının bir an önce soruşturma dosyasına alınmalıdır.
- 3- İşkence mağdurlarının beyanında adı geçen “Sultan” lakaplı emniyet mensubu başta olmak üzere, olaylar sırasında sivil yurttaşlara yönelik silahlı saldırı ve işkence-kötü muamele uygulamalarında bulunan güvenlik güçlerine mensup kişilerin tespiti ile haklarında soruşturma başlatılmalı ve soruşturma süreci boyunca görevlerinden el çektirilmelidir. İşkence vakalarının yaşandığı Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğündeki tüm güvenlik kamera kayıtları soruşturma dosyasına alınmalıdır.
- 4- Şırnak Valiliği tarafından bir zarar tespit komisyonu oluşturularak, olaylar sırasında yurttaşların yaşadığı maddi mağduriyet karşılanmalıdır.
- 5- Olası olayların önlenmesi için Yerel Mülki Birimler, ilçedeki siyasi parti, Sivil Toplum örgütleri ve kanaat önderleri ile diyalog süreci geliştirmelidir.
- 6- Heyetimiz, Silopi İlçesi Başak Mahallesiindeki hendeklerin herhangi bir çatışma ve hak ihlali gerçekleştirilmeksizin diyalog yöntemi ile kapatılabileceği ancak, yetkililerin bu yola başvurmaksızın operasyonel bir eyleme girişmiş olması başta ölüm ve yaralanmalar olmak üzere ağır insan hakları ihlallerine neden olmuştur. Heyetimiz, benzeri operasyonların yeni hak ihlallerine olacağı endişesi içerisinde.
- 7- Heyetimiz genel olarak çatışmalı süreç ile birlikte yaşam hakkı başta olmak üzere artan hak ihlallerine dikkat çeker; geçici hükümeti güvenlik politikalarından bir an önce vazgeçmeye ve yeniden çatışmazsızlığın sağlanıp, taraflara diyalog ve müzakereye dönülmesi çağrısında bulunmaktadır.